

znak: ZRP.5132.11-1.2017/AS/229766/2017

Warszawa, dn. 20 października 2017 r.

B..... P..... K..... O.....**SPÓŁKA AKCYJNA**

Ul., 00-000 Warszawa

reprezentowany przez A..... C.....**K..... T..... Z..... R.....****Świadczeń Emerytalnych**

Ul.

00-000 Ł.....

DECYZJA nr 07/02/I/2017

Na podstawie art. 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 z późn. zm.) i art. 10 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1829 z późn. zm.)

uznają za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku z dnia 19 września 2017 r. złożonym w dniu 25 września 2017 r. przez B..... P..... K.... O..... Spółka Akcyjna w Warszawie w sprawie ustalenia czy obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlega osoba, która na rachunek bankowy prowadzony w tym banku otrzymuje z zagranicy w formie renty środki pochodzące od firm ubezpieczeniowych na podstawie umów o ubezpieczenie na życie.

UZASADNIENIE

W dniu 25 września 2017 r. do Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Warszawie wpłynął wniosek B..... P..... K.... O..... Spółka Akcyjna w Warszawie, zwanego dalej B....., z dnia 19 września 2017 r. o wydanie interpretacji

w przedmiocie czy w przypadku wypłaty z zagranicy przez Bank osobie fizycznej środków pochodzących od firm ubezpieczeniowych na podstawie umów o ubezpieczenie na życie w formie rent („pension”) na B..... ciążą obowiązki płatnika składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne?

Wniosek B..... został podpisany przez A..... C..... – Kierownika T.....Z..... R..... Ś..... E..... B..... S..... O..... R..... i R..... D..... R..... Do wniosku zostało załączone pełnomocnictwo udzielone przez B.....A..... C..... upoważniające m.in. do samodzielnego występowania z wnioskami o wydanie interpretacji indywidualnej do Ministra Finansów, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Narodowego Funduszu Zdrowia, a także dowód uiszczenia opłaty skarbowej od w/w pełnomocnictwa oraz dowód uiszczenia opłaty za wydanie interpretacji w wysokości 80 zł. Wnioskodawca przedłożył również kopię odpisu aktualnego z Rejestru Przedsiębiorców KRS dotyczącego B..... oraz kopię interpretacji indywidualnej wydanej na rzecz B..... przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. (znak: 0113-KDIPT2-2.4011.124.2017.1.DA).

B..... wskazał w swoim wniosku, że na rachunki bankowe prowadzone dla osób fizycznych (bądź wspólny rachunek kilku osób fizycznych) wpływają świadczenia z zagranicy opisane jako „pension” (lub innym określeniem, także w innym języku niż j. angielski, które można przetłumaczyć na j. polski jako „renta” lub „emerytura”), których nadawcą są firmy ubezpieczeniowe. Z dokumentów oraz oświadczeń składanych przez klientów wynika, że są to środki wypłacane w związku z realizacją umów o ubezpieczenie na życie. Klienci zawierali z firmami ubezpieczeniowymi umowy ubezpieczenia, w ramach których wnosili składki w ustalonej wysokości, natomiast po spełnieniu warunków umowy obecnie firmy ubezpieczeniowe wypłacają im określone kwoty przez określony w polisie okres. Zdarzają się przypadki, w których składki na ubezpieczenie opłacał klientowi jego były pracodawca na podstawie postanowień umowy o pracę bądź porozumień branżowych (układy zbiorowe pracy). W związku z treścią oświadczeń klientów oraz przedkładanymi przez nich dokumentami na potwierdzenie treści oświadczenia, B..... powziął wątpliwość co do pełnienia przez niego obowiązków płatnika składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne od przedmiotowych świadczeń, zgodnie z art. 85 ust. 9 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Stosownie do treści tego przepisu – za osobę pobierającą emeryturę lub rentę z zagranicy składkę jako płatnik oblicza, pobiera z kwoty emerytury lub renty i odprowadza bank dokonujący wypłaty emerytury lub renty z zagranicy. Obowiązkowi ubezpieczenia

zdrowotnego podlegają osoby pobierające emeryturę lub rentę, przez które należy rozumieć również osoby otrzymujące emeryturę lub rentę z zagranicy.

Z ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.) wynika, że emerytura jest świadczeniem przysługującym osobom, które wykonując aktywność zawodową podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i opłacały stosowne składki. Z kolei przepis art. 4 pkt 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.) określa pojęcie „renta” jako „rentę z tytułu niezdolności do pracy i rentę rodzinną”. Art. 57 tej ustawy stanowi, że renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz niezdolność do pracy powstała w okresie określonym w ustawie. Natomiast w myśl art. 65 powyższej ustawy, renta rodzinna jest świadczeniem przysługującym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub przynajmniej spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

W świetle powyższych przepisów należy zdaniem B..... uznać, że przez rentę i emeryturę zagraniczną należy rozumieć wszelkie świadczenia traktowane jako renta albo emerytura przez polskie przepisy o systemie ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, że chodzi o świadczenia, których źródłem jest ubezpieczenie społeczne, którym objęty jest pracownik i które przysługują jemu oraz uprawnionym członkom jego rodziny w przypadku świadczeń dla osób pozostających przy życiu (renty rodzinne wraz z dodatkami). Ubezpieczenie takie jest z reguły obowiązkowe, składki odprowadzane są na rachunek ściśle określonych podmiotów, obowiązek ten wynika z ustawy, a elementy stosunku ubezpieczeniowego (podmiot, przedmiot, podstawa wyliczenia składki, tytuły do objęcia ubezpieczeniem) są ściśle określone przez ustawodawcę i strony nie mają możliwości modyfikacji tego stosunku ubezpieczeniowego.

Zdaniem B..... – w opisanym we wniosku stanie faktycznym (lub zdarzeniu przyszłym) podstawą wypłaty świadczeń rentowych jest umowa ubezpieczenia na życie, w której ochroną ubezpieczeniową objęte jest życie lub dożycie ubezpieczonego (ubezpieczenie osobowe). Jest to umowa dobrowolna, a warunki, na których umowa jest zawierana, są dowolnie kształtowane przez strony (ubezpieczyciela i ubezpieczającego), w ramach zakreślonych przepisami dotyczącymi funkcjonowania firm ubezpieczeniowych. Wypłata tego rodzaju świadczenia uzależniona jest od opłacenia składek i spełnienia dodatkowych ustalonych warunków (z reguły: dożycie określonego wieku). W przypadku zgonu osoby

ubezpieczonej przed spełnieniem warunku z umowy, osoby uposażone uprawnione są do otrzymania odszkodowania. Umowy ubezpieczenia osobowego zawierane są w oparciu o przepisy prawa cywilnego. Wprawdzie świadczenie nazywane jest przez ubezpieczyciela emeryturą lub rentą (w j. angielskim „pension” lub odpowiednie określenie w innym języku), jednakże nie jest to emerytura lub renta w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

W konsekwencji, mając na uwadze powyższe przepisy, B..... uznał, że w przypadku wypłat z zagranicy świadczeń z firm ubezpieczeniowych z ubezpieczeń osobowych, pomimo określania ich przez nadawcę jako „pension” (lub w inny podobny sposób) czyli w tłumaczeniu na j. polski „emerytura” lub „renta” B..... nie dokonuje wypłaty emerytury lub renty z zagranicy w rozumieniu art. 85 ust. 9 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, czyli nie pełni funkcji płatnika i wypłaca należną kwotę bez potrącania składki zdrowotnej.

Ponadto B..... wskazał, że jego stanowisko w tym zakresie jest spójne ze stanowiskiem prezentowanym przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej przedstawionym w załączonej do wniosku interpretacji indywidualnej z dnia 9 sierpnia 2017 r. Potwierdził on bowiem, że B..... nie pełni funkcji płatnika w przypadku wypłaty środków pieniężnych wpływających na rachunki bankowe osób fizycznych będących klientami B..... z tytułu zagranicznych umów ubezpieczeniowych.

W ocenie Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ stanowisko przedstawione w w/w zakresie przez Bank – jest prawidłowe.

W myśl art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby pobierające emeryturę lub rentę, osoby w stanie spoczynku pobierające uposażenie lub uposażenie rodzinne oraz osoby pobierające uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenie pieniężne o takim samym charakterze. Zgodnie natomiast z art. 5 pkt 20 ustawy – ilekroć jest w niej mowa o osobie pobierającej emeryturę lub rentę – rozumie się przez to osobę objętą zaopatrzeniem emerytalnym lub rentowym, pobierającą rentę socjalną albo rentę strukturalną na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz. U. Nr 52, poz. 539, z 2003 r. Nr 229, poz. 2273 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 873) lub ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze

środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1613), oraz osobę otrzymującą emeryturę lub rentę z zagranicy. Za osobę pobierającą emeryturę lub rentę składkę jako płatnik oblicza, pobiera z kwoty emerytury lub renty, o której mowa w art. 81 ust. 8 pkt 2 i ust. 9 ustawy, i odprowadza jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określona w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, właściwa do wydawania decyzji w sprawach świadczeń, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, inny właściwy organ emerytalny lub rentowy lub instytucja wypłacająca emeryturę lub rentę albo bank dokonujący wypłaty emerytury lub renty z zagranicy (art 85 ust. 9 ustawy). Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających emeryturę lub rentę jest kwota emerytury, renty pomniejszona o kwotę spłaty nadpłaty świadczenia, z wyłączeniem dodatków, zasiłków, świadczeń pieniężnych i ryczałtu energetycznego, ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz deputatu węglowego albo kwota uposażenia pobieranego w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego, kwota uposażenia pobieranego po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężnego o takim samym charakterze (art. 81 ust. 8 pkt 2 ustawy).

Zdaniem Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ – wskazane powyżej osoby pobierające emeryturę lub rentę w rozumieniu ustawy, w tym osoby otrzymujące emeryturę lub rentę z zagranicy, to osoby pobierające w/w świadczenie pieniężne wynikające z konstytucyjnego obowiązku państwa. Ustawodawca objął zatem obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym osoby pobierające te emerytury i renty (w tym emerytury i renty zagraniczne wypłacane za pośrednictwem banku w Polsce), które są wypłacane i gwarantowane przez państwo i tworzone przez nie fundusze. Zasady uzyskania prawa do tych świadczeń wynikają z ustawodawstwa danego państwa i mają charakter publicznoprawny. Zarówno emerytura, jak i renta są świadczeniami, które na podstawie obowiązujących w danym państwie przepisów, służą jako zabezpieczenie bytu osób, które ze względu na wiek lub stan zdrowia nie posiadają już zdolności do pracy zarobkowej.

Jako osoby pobierające emeryturę lub rentę w rozumieniu ustawy, w tym osoby otrzymujące emeryturę lub rentę z zagranicy, nie mogą być natomiast traktowane te osoby, których emerytury lub renty wynikają z dobrowolnych ubezpieczeń zawartych z podmiotami prywatnymi (firmami ubezpieczeniowymi) np. w zakresie umów ubezpieczenia na życie. Świadczenia takich osób mają bowiem charakter cywilnoprawny a nie publicznoprawny. W konsekwencji nie wynikają one z systemu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i tym samym fakt uzyskiwania takich świadczeń nie może powodować objęcia tych osób obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu pobierania emerytury lub renty.

Dotyczy to zarówno świadczeń tego rodzaju wypłacanych przez polskie, jak i zagraniczne instytucje.

Dlatego Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ podziela stanowisko B....., iż obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy nie podlega osoba, która na rachunek bankowy prowadzony w B..... otrzymuje z zagranicy środki pochodzące od firm ubezpieczeniowych na podstawie umów ubezpieczenia na życie.

Z tego też powodu – Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ orzekł jak na wstępie.

P O U C Z E N I E

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, wniesione za pośrednictwem Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia. Z dniem doręczenia Dyrektorowi Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Na podstawie art. 10a ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – niniejsza interpretacja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, jednakże przedsiębiorca nie może być obciążony jakimikolwiek daninami publicznymi, sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji.